אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תסא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ה תשרי תרע"ג - יפו
נמען: הגביר יקותיאל מנקביץ

מנהל הבנק סירב לתוכנית של מנקביץ, אבל אפשר להקים את המוסד גם בלי הבנק. קופת גמילות חסדים עדיפה בהרבה על הצעת המנהל להלוות בריבית בהיתר עסקה, כי גמילות חסדים היא מצווה קבועה לדורות.

עיקרי הדברים

- קופת גמילות חסדים.
- עדיפות על הלוואות בריבית.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ"ה תשרי תרע"ג[4].

לכ'[5] ידי"נ[6] הרב הגביר המרומם, רודף צדקה וחסד, ביראת ד' ואהבת התורה וחבת אה"ק[7] בכל לבבו ונפשו, מו"ה[8] יקותיאל מאנקעוויטש שליט"א[9] שלו'[10] וברכה,

הנני בזה ממלא את הדברים אשר צויתי להסופר שלנו לכתוב לכבוד חביבי בחוה"מ[11] העבר, שלא ירך לבבו כלל, ממיאונו של מנהל הבנק, כי בע"ה[12] גם מבלעדי תמיכתם נוכל לסדר את הענין באופן בטוח ובסיס נכון כחפץ כבודו. ואל ישים כבודו לבו כלל לעצם דבר הביטול אשר בטל המנהל את כללות הענין. כי לא כן הדבר, וכיתרון האור מן החושך, הוא יתרון מוסד קדוש, שבחפץ כבודו ליסדו, על יסוד החסד האמיתי, שהיא מצות גמ"ח[13] הקדושה, הגדולה יותר מן הצדקה, [סוכה מט: "גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה"] מן הרעיון שהציע הוא לפני כבודו, להוסיף בכספו, המקודש לדבר מצוה רבה זו, עוד הלוואות בריבית, אשר גם אם בקושי

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרע"ג - השנה תרע"ג (1912/1913)
5 לכ' - לכבוד
6 ידי"נ - ידיד נפשי
7 אה"ק - ארץ הקודש
8 מו"ה - מורנו הרב
9 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
10 שלו' - שלום
11 בחוה"מ - בחול המועד
12 בע"ה - בעזרת השם
13 גמ"ח - גמילות חסדים

נמצאו ע"ז[14] דרכי היתר ע"פ[15] עיסקא, ["היתר עסקא": הלוואה במתכונת של שותפות בעסק, המתירה למלווה רווח בלי איסור ריבית] מ"מ[16] כמה רחוק הדבר מלהיות קדוש, ונחשב לזכות ולמצוה קבועה לדורות. ואקוה שיקבל כבודו הנעלה את דברי אלה, ומהסכמתו הקדושה והטובה לא יסור, ויהי'[17] מהזריזין המקדימין כדרכו הטוב תמיד. והשי"ת[18] ישא לו שפעת ברכתו ושלומו בכל אשר יפנה, ויצליח ברוחניות ובחומריות, ברב עוז וחדוה, בנפשו היקרה ונפש ידידו קשור באהבתו ודושו"ט[19] כה"י[20],

הק' אברהם יצחק ה"ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

14 ע"ז - על זה
15 ע"פ - על פי
16 מ"מ - מכל מקום
17 ויהי - ויהיה
18 והשי"ת - והשם יתברך
19 ודושו"ט - ודורש שלומו וטובו
20 כה"י - כנפשו היפה